

การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้งอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่
THE ADMINISTRATION FOLLOWING APARIHANİYADHAMMAOF NONGPHUENG COUNCILS IN
CHIANG MAI PROVINCIAL

เวธีกา แดงเรือง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ต่อประชากรทั้งหมด จำนวน 103 คน การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 7 รูป/คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. แนวทางในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หลักอปริหานิยธรรม ช่วยให้องค์กรหรือบุคลากร หรือพนักงาน หรือแม้แต่ประชาชนที่ได้นำหลักธรรมคืออปริหานิยธรรมนี้ไปประยุกต์ใช้ สามารถสร้างความสามัคคีเกิดขึ้นในกลุ่มบุคลากร อันส่งผลให้องค์กรมีแต่ความเจริญ ไม่มีเสื่อม เมื่อมองโดยภาพรวมเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลหนองผึ้ง ได้ยึดหลักอปริหานิยธรรมเป็นแนวทางในการบริหารงาน จึงทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จได้ในระดับหนึ่ง

คำสำคัญ : การบริหาร, หลักอปริหานิยธรรม

Abstracts

Objectives of this research were to (1) the employee feedback on the administration according to the context for a new and fair municipal Nongphueng Saraphi Chiang Mai (2) to study the relationship between the individual factors on the administration by. The main context for a new fair district of Chiang Mai, Nongphueng Saraphi district (3) to study the development, administration according to the context for a new theology of the municipal police. Tambon Nongphueng Saraphi district, Chiang Mai province.

This research study Research is mixed (Mixed Method) is a quantitative research and qualitative research. A study with municipal employees Nongphueng population is a group of 103 people by a research tool is a questionnaire. With the key data were 7 by analysis. Data content (Content Analysis) described in the form of an essay.

The research found that:

1. The population has the opinion on the management of the municipality. Nongpung Sub-district, Saraphi District, Chiang Mai Province.
2. Guidelines for the Management of Municipal Nongphueng Saraphi district Chiang Mai found primarily in New York for periodontal justified when applied in the development, To help organizations or personnel, or even people who have adopted this principle of apostasy, to apply it. Can create harmony in the group. As a result, the organization has no growth, no deterioration when viewed by the overall management of the municipality of Nongpung Tambon Sarapee Chiang Mai. I conclude that. Nong Pung District Municipality It is based on the principle of management as a guiding principle. Management has been successful at a certain level.

Keywords: The Adminstration, Aparihaniyadhamma

บทนำ

เทศบาลตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็ก โดยทั่วไปเทศบาลตำบลมีฐานะเดิมเป็นสุขาภิบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เทศบาลตำบลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารและสภาเทศบาลซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คนที่ราษฎรในเขตเทศบาลเลือกตั้งมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรเขตเทศบาล ซึ่งเทศบาลตำบลมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความสะอาด สร้างและบำรุงถนนและท่าเรือ ดับเพลิงและกู้ภัย จัดการศึกษา ให้บริการสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และรักษาวินัยธรรมอันดีในท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังอาจจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอื่น ๆ ได้ตามสมควรตามหลักการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลตำบล มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดมา เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละช่วงเวลา ซึ่งปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์ในการปกครองประเทศ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์หลักในการปกครองท้องถิ่น คือการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง โดยมีตัวแทนของประชาชนในรูปของกรรมการที่ทำหน้าที่แทนประชาชนในการบริหารองค์การส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือสมาชิกในองค์กรทุกคนต้องทำงานร่วมกัน คือต้องหมั่นมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน มีสามัญสำนึกของความเป็นเอกภาพในองค์กร มีใจเป็นหนึ่งเดียวกัน มีความสามัคคีปรองดองประสานใจกันให้เป็นหนึ่งเดียว การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและการทำงานกันเป็นทีมเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับองค์กรเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเพราะเทศบาลตำบลหนองผึ่งนั้น มีนโยบายในการพัฒนาบริหารงานตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น แนวทางการพัฒนาของผู้บริหารเป็นไปตามยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน ดังปรากฏในโครงการแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองผึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการบริหารงานที่ดีในระดับหนึ่ง โดยประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ หลักอปริหานิยธรรม 7 ประการ ได้แก่ (1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ (2) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ (3) ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ (4) เคารพนบถถือผู้ใหญ่ (5) ไม่ข่มเหงล่วงเกินสตรี (6) เคารพสักการบูชาเจตีย์ (7) ให้ความอารักขาคุ้มครองป้องกันอันชอบธรรม ซึ่งหลักอปริหานิยธรรม 7 ประการนี้ (พระธรรมปิฎก, 2546 : 289) พระพุทธเจ้าตรัสแสดงแก่เจ้าวัชชีทั้งหลายผู้ปกครองรัฐโดยระบอบสามัคคีธรรม ผู้วิจัย

จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาโดยการนำหลักธรรมประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ในการบริหารจัดการองค์กร และผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ จากแบบสอบถาม จำนวน 103 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 ชุด

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลการวิจัยการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยพบว่า

1.ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่าด้านการไม่บัญญัติหรือล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ด้านการประชุมกันเนื่องนิตย์ ด้านการให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ด้านการเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม และด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม ตามลำดับ

2. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ ควรดูแลเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการของราชการ และการพัฒนาบุคคลในองค์กรให้มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เป็นบุคลากรที่ทรงคุณค่า ทรงคุณธรรมในการปฏิบัติราชการนั้น ผู้บริหารควรคำนึงถึงปัจจัยแห่งการพัฒนาบุคลากร คือ (1) ระดับภูมิปัญญาของแต่ละบุคคลในการรับและเรียนรู้ (2) การปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการมีจิตสาธารณะ ลด ละความเห็นแก่ตัว (3) การฝึกอบรมทักษะความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมไปถึงการพัฒนาการบริหารงานภายในองค์กรที่ยึดถือหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาการบริหารงานภายในองค์กรสอดคล้องถึงการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าให้กับพนักงานข้าราชการ และองค์กรจะต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนพระพุทธศาสนา รวมทั้งการนำหลักธรรมคำสอนมาปรับใช้ในการทำงานเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามเป้าหมายที่วางไว้ การปกครองตามหลักอปริหานิยธรรมเป็นการนำหลักอปริหานิยธรรมไปใช้ในการบริหารการปกครองเพื่อความมั่นคงของรัฐซึ่งหลักอปริหานิยธรรมเป็นธรรมสำหรับให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครอง โดยเฉพาะปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครองที่คนส่วนมากมีส่วนร่วมในการปกครอง และหลักอปริหานิยธรรมยังเป็นธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร นักปกครองทุกระดับ เพื่อนำพาองค์กรหรือรัฐ ประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและประเด็นที่น่าสนใจ แล้วจึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้งอำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่มีการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้กับการบริหาร จึงมีความสอดคล้องและใกล้เคียงกันกับหลักธรรมาภิบาล โดยหลักอปริหานิยธรรมนั้นช่วยให้ภายในองค์กรเกิดความสมัคสมานสามัคคี ความไม่รู้จักเสื่อมและความเจริญก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จันทวิโส (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารงานบุคคลตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรีกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละด้าน ผลการวิเคราะห์ที่ได้ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความเคารพต่อเพศสตรีในระดับสูง รองลงมาได้แก่ ให้ความเคารพต่อสถานที่ภายในโรงเรียน ไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบของโรงเรียน หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ มีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ก็อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

1. ด้านการประชุมกันเนืองนิตย์ เทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ได้มีการประชุม การปรึกษาหารือ การพูดคุย การประสานงานกันอยู่เป็นประจำ เพื่อแก้ไขปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ภายในปีงบประมาณจะมีการประชุม 4 ครั้ง การประชุมจะมีผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล เลขาธิการเทศบาล ซึ่งแต่ละท่านให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง และการประชุมกันเนืองนิตย์ตามหลักอปริหานิยธรรมนั้น ยังทำให้พนักงานภายในองค์กรยอมรับในเหตุผลที่ถูกต้องที่เป็นประโยชน์ เพื่อความเข้าใจที่ดีต่อกันของทุกคนในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ สุวรรณภา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมิติทางศาสนาวัฒนธรรมประเพณี ” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชนเป็นทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐาน การพึ่งตนเองโดยอาศัยกระบวนการจัดการชุมชนในการพัฒนาด้านต่างๆ โดยมีวิธีคิดที่มีพื้นฐานจากระบบคิดเดิมของชุมชนหรือภูมิปัญญาพื้นบ้านผสมผสานเข้ากับวิธีคิดและระบบการจัดการของสังคม ความเข้มแข็งและยั่งยืนของคนหรือสังคมชุมชนเป็นการพัฒนาที่มีความต่อเนื่องจากรากฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม ศาสนาวัฒนธรรมและประเพณี โดยยึดหลักความพอดีและพึ่งตนเองได้โดยการสร้างคนดี คนเก่ง มีความรับผิดชอบและถึงพร้อมด้วยคุณธรรม เชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกันและเป็นการบูรณาการทางสังคมก็จะก่อให้เกิด ความสมดุลหรือสังคมที่เข้มแข็งและยั่งยืนตลอดไป

2. ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม เทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ได้มีการประชุม เลิกประชุม และทำกิจกรรมที่ควรทำโดยพร้อมเพรียงกัน การลงมติเห็นชอบร่วมกัน ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการประชุม โครงการ กิจกรรม ของทางองค์กร ทำให้เกิดความสามัคคี ภายในองค์กรนั้น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระโกศล ฌณิตนา (ญิม) (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนพัฒนาชุมชน ด้านการดำเนินงานพัฒนาชุมชน ด้านการติดตามตรวจสอบ และด้านการประเมินผล ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญ หรือสนใจ ต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเป็นอย่างดี เนื่องจากว่ามีแต่ประชาชนในชุมชนเท่านั้นที่รู้ว่า ประชาชนมีความต้องการอะไร และอีกอย่างหนึ่ง คืออยากให้ชุมชนมีความเจริญมีการพัฒนาจึงเป็นเหตุที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาชุมชน

3. ด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ เทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ได้ออกบทบัญญัติ หรือไม่ล้มเลิก ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขององค์กร หรือกฎระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ตามความต้องการของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือตามความต้องการของกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง หรือตามอิทธิพลใดอิทธิพลหนึ่ง โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องและชอบธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระตรีระศักดิ์ สุขเมธ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารงานบุคลากรตามหลักการบริหารนิยม 7 โรงเรียน มัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียน ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติอันขัดต่อระเบียบของโรงเรียน และการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนรองรับ ทุกคนทำตามโดยไม่ลบล้างแบบแผนการปฏิบัติของโรงเรียน

4. ด้านการเชื้อฟุ้งผู้บังคับบัญชา เทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร และนโยบายขององค์กร เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กร และเพื่อให้บรรลุภารกิจที่ ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายให้ด้วยความเคารพ เชื่อฟัง และให้เกียรติผู้บังคับบัญชา พนักงานทุกคนของเทศบาลตำบลหนองผึ่ง ขยันหมั่นเพียร เคารพ เชื่อฟัง และให้เกียรติผู้บังคับบัญชา มีการทำงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาอย่างซื่อตรง บุคลากร ในองค์กรทุกคนมีความซื่อสัตย์ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับด้วยความรับผิดชอบและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอานนท์ อานนโท(นรมาตร์) (2552) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารกิจการคณะสงฆ์ในเขตจังหวัดชุมพรกับการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยม 7” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า พระสังฆาธิการในจังหวัดชุมพรโดยส่วนมากแล้วได้นำหลักการบริหารนิยม 7 ไปใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ โดยภาพรวม มีการยกย่องพระมหาเถระผู้ทำคุณงามความดีและเชิดชูให้เป็นเกียรติประวัติอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี เทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการเปิดโอกาสให้สภาสตรีมีส่วนร่วมและบริหารภายในองค์กร โดยมีบทบาทหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กร ในสัดส่วนที่สมเหตุสมผล และได้รับความคุ้มครองโดยชอบธรรมตามกฎหมาย พระครูปฐมกัณฑ์ธารา (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน” ผลจากการศึกษา พบว่า สิทธิมนุษยชนหมายถึง สิทธิต่างๆ ที่มนุษย์แต่ละคนได้มาเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย และทุกคนสามารถปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนได้โดยชอบธรรม ได้แก่ (1) สิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ (Right to live) (2) สิทธิที่จะได้รับการศึกษา (Right to education) (3) สิทธิที่จะทำงาน (Right to work) (4) สิทธิแห่งเสรีภาพ (Right of freedom) (5) สิทธิแห่งทรัพย์สิน (Right of property) และ (6) สิทธิแห่งสัญญาประชาคม (Right of contact)

6. ด้านส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น การปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนรักท้องถิ่นของตนเอง เทศบาลตำบลหนองผึ่งได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ สุวรรณภา(2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมิติทางศาสนาวัฒนธรรมประเพณี ” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชนเป็นทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐาน การพึ่งตนเองโดยอาศัยกระบวนการจัดการชุมชนในการพัฒนาด้านต่างๆ โดยมีวิธีคิดที่มีพื้นฐานจากระบบคิดเดิมของชุมชนหรือภูมิปัญญาพื้นบ้านผสมผสานเข้ากับวิธีคิดและระบบการจัดการของสังคม ความเข้มแข็งและยั่งยืนของคนหรือสังคมชุมชนเป็นการพัฒนาที่มีความต่อเนื่องจากรากฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม ศาสนาวัฒนธรรมและประเพณีโดยยึดหลักความพอดี และพึ่งตนเองได้โดยการสร้างคนดี คนเก่ง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน และเป็นการบูรณาการทางสังคมก็จะก่อให้เกิด ความสมดุลหรือสังคมที่เข้มแข็งและยั่งยืนตลอดไป

7. ด้านการอารักขา คัมภีร์ ปกป้องอันชอบธรรม การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้วยการถวายปัจจัยสี่ ด้วยการสนับสนุนการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกการมีส่วนร่วม กิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา การสนับสนุนการนำหลักธรรม ของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระวิเชียรบุรี สติสมปนฺโน (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาบทบาทในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาของพระเจ้าปเสนทิโกศล” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า บทบาทในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนานั้น พระเจ้าปเสนทิโกศล ทรงสนพระทัยในการอุปถัมภ์บำรุงด้วยปัจจัยไทยธรรมแด่พระพุทธเจ้า พร้อมทั้งพุทธสาวกและสาวิกา ทรงเป็นแบบอย่าง แก่ประชาชนในแว่นแคว้นด้านการถวายอามิสทาน การสร้างกุฏิเสนาสนะ และพระเจ้าปเสนทิโกศลเมื่อเสร็จจากพระราชกรณียกิจจะเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเพื่อสนทนาธรรม จึงทำให้เกิดพระสูตรเกี่ยวข้องกับพระเจ้าปเสนทิโกศลมากมายที่ปรากฏในโกศลสังยุต พระเจ้าปเสนทิโกศลมีส่วนทำให้เกิดการบัญญัติพระวินัยในพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัย สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยสามารถสรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายส่งผลการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่พนักงานในด้านการนำอปริหานิยธรรม 7 มาใช้กับการทำงานให้มากยิ่งขึ้น (2) ส่งเสริมให้มีการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนไม่แสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่การงาน (3) คัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงตามลักษณะของงาน(4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำงานทั้งในองค์กรและนอกองค์กรมากยิ่งขึ้น (5) สร้างบรรยากาศพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้อต่อการทำงาน ตลอดจนการพัฒนาการจัดกิจกรรมขององค์กรให้มีความทันสมัยและให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะทำการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง(1) ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำหลักอปริหานิยธรรมมาประยุกต์ใช้ใน เทศบาลตำบล(2) ควรศึกษาจากกลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงาน มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน จากการวิจัยครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม (3) ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่น ๆ เช่น สังคหวัตถุ 4 สารานิยธรรม 6 อคติ 4 อธิบาท 4 เป็นต้น มาใช้กับการบริหารเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (4) ควรศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (5) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรม ในสำนักงาน องค์กร หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีลักษณะการบริหารงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักอปริหานิยธรรมเป็นตัวแปรตาม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ต้องขอขอบคุณ ผศ.ดร. เสน่ห์ ใจสิทธิ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.นิกร ยาอินดา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษา แนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ มาโดยตลอดตั้งแต่ต้น จนวิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณ พระเดชพระคุณพระมหาสมบุญ วุฑฒิกโน, ดร. คณบดีบัณฑิต วิทยาลัยรวมถึงท่านพระมหาบุญเลิศ อินทปัญญา, รศ. ประธานควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการควบคุมการ

สอบวิทยานิพนธ์ ทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ชี้แนวทางในการทำวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงคณาจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

(ก) ข้อมูลชั้นปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(ข) ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือ

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2546). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

2) วิทยานิพนธ์

พระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จันทวโร (รณ จันทรวงษ์). (2555). “การบริหารงานบุคคลตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร”. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระโกศล ฆริตนา (ญิม). (2555). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร”. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระตรีระศักดิ์ สุเมธ. (2554). “การบริหารงานบุคลากรตามหลักอปริหานิยธรรม 7 โรงเรียน มัธยมศึกษา เขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาอานนท์ อานนโท (นรมาตร์). (2552). “การบริหารกิจการคณะสงฆ์ในเขตจังหวัดชุมพรกับการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรม 7”. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครููปทุมกันทรารกร (บุญแทน มะลิอ่อน). (2554). “หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน”. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ฉวีวรรณ สุวรรณภา, ผศ. (2553). “การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน มิติทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี”. (สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระวิเชียรบุรี สติสมปนโน (ขวัญโพก). (2555). “การศึกษาบทบาทในการทำบำรุงพระพุทธศาสนาของพระเจ้าปเสนทิโกศล”. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

3) บทสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ พระครูสิริจันทวิสุทธิ, เจ้าคณะตำบลหนองผึ่ง เจ้าอาวาสวัดกองทราย, วันที่ 16 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ นายวิสูตร สุริยะ, กำนันตำบลหนองผึ่ง, วันที่ 16 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ พ.อ.อ.ปัญญา หล้าดวงดี, นายกเทศมนตรี ตำบลหนองผึ่ง, วันที่ 14 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ นายคำปัน ชุ่มใจ, รองนายกเทศมนตรี ตำบลหนองผึ่ง, วันที่ 14 กรกฎาคม 2560.

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 3 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สัมภาษณ์ นายอนุสรณ์ ไหมสน, รองนายกเทศมนตรี ตำบลหนองฝ้าง, วันที่ 14 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ นายปรีชา สรรพศรี, ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ตำบลหนองฝ้าง, วันที่ 13 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ นางนุชรา หอมนวล, เลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลหนองฝ้าง, วันที่ 13 กรกฎาคม 2560.